

Особливості розслідування дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних з несправностями ходової частини вантажних транспортних засобів під час воєнного стану

Артем Кошкарів

старший науковий співробітник

ННЦ «ICE ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Мін'юсту України, м. Харків, Україна,

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7762-6413>, e-mail: art602@ukr.net

Розглянуто особливості розслідування дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних з несправностями ходової частини цивільних вантажних транспортних засобів, які активно експлуатують у зоні бойових дій і для потреб Збройних сил України під час воєнного стану.

Ключові слова: розслідування; транспортний засіб; технічний стан; експлуатація; дорожньо-транспортна пригода; несправності; ходова частина; причинний зв'язок.

Investigation of Road Traffic Accidents Involving Undercarriage Failures of Commercial Vehicles During Wartime

Artem Koshkarov

This study examines the unique characteristics of investigating road traffic accidents involving malfunctions of the undercarriage in civilian commercial vehicles that are actively used in combat zones and to support the Armed Forces of Ukraine during wartime.

Keywords: investigation; commercial vehicle; technical condition; operation; road traffic accident; malfunction; undercarriage; causal relationship.

Цивільні вантажні транспортні засоби в умовах воєнного стану використовують за межами автомобільних доріг, в умовах ускладненої прохідності. Під час руху дорогою з нерівною поверхнею підвіска, кузов і колеса транспортного засобу роблять коливання, які впливають на його експлуатаційні властивості, передусім на плавність ходу, стійкість та керованість. Водночас цивільні вантажні транспортні засоби в таких дорожніх умовах використовують для перевезення вантажу з перевищенням повної маси автомобіля (перевантаження) [1].

Основні несправності ходової частини, які впливають на безпечний рух автомобіля, виникають в амортизуючих елементах і деталях їхніх кріплень.

Цивільні вантажні транспортні засоби, які використовують в умовах воєнного стану, переобладнують для перевезення спе-

ціальних вантажів без урахування повної маси автомобіля.

Так, у разі перевантаження транспортного засобу несправність ресор виявляється у втраті пружності, руйнуванні листів, зношуванні втулок і пальців кріплення ресор. Утрата пружності призводить до перекосу кузова та подальшого перекидання транспортного засобу на нерівній дорозі з травмуванням людей і виникненням дорожньо-транспортної події [2].

Окрім того, слід дотримувати вимог розд. 22 «Перевезення вантажу» та п. 31.1 Правил дорожнього руху [4].

Під час з'ясування причинного зв'язку між порушенням Правил дорожнього руху й наслідками, які призвели до дорожньо-транспортної події, спочатку необхідно вирішити питання, чи є допущені порушення необхідними вимогами виникнення

події, тобто умовою, за відсутності якої події не могло виникнути [3].

Дії водія слід розглядати як такі, що не відповідають вимогам Правил дорожнього руху, якщо він експлуатує транспортний засіб з перевантаженням або переобладнанням, про яке йому було відомо та яке він мав виявити у процесі експлуатації транспортного засобу.

Висновку про відсутність причинового зв'язку між такими діями (бездіяльністю) водія та пригодою можна дійти, якщо під час проведення автотехнічної експертизи буде встановлено, що і за відсутності переобладнання або перевантаження водій не мав технічної змоги запобігти пригоді в конкретній дорожній обстановці.

Причинового зв'язку між діями водія, що експлуатує перевантажений або переобладнаний вантажний транспортний засіб, і подією може не бути й тоді, коли водій мав змогу запобігти пригоді за наявності цих порушень. У цьому разі у причиновому зв'язку з подією може перебувати несвоєчасне вжиття водієм заходів для запобігання події [1].

У зв'язку з наведеним питання щодо технічної можливості уникнути дорожньо-транспортної пригоди шляхом виконання вимог Правил дорожнього руху та встановлення причинового зв'язку з подією можна

вирішити, спираючись на вимоги розд. 22 «Перевезення вантажу» і п. 31.1 Правил дорожнього руху [4], військових статутів та інших нормативно-правових актів, які регулюють порядок безпеки руху бойових, спеціальних і транспортних машин, включно з окремими їхніми видами, які використовують у Збройних силах й інших військових формуваннях України під час дії воєнного стану на території нашої держави внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації.

Перелік джерел посилання

1. Романов Н. С. Вопросы исследования причинной связи судебной автотехнической экспертизой. Киев, 1973. 60 с.
2. Жилинский Г. В., Разумов А. Б. Судебная автотехническая экспертиза. Ч. III. Вып. 1. Основы судебно-экспертного исследования технического состояния транспортных средств. Киев, 1987. 112 с.
3. Розслідування обставин дорожньо-транспортних пригод / авт.-уклад. С. О. Шевцов, К. В. Дубонос. Харків, 2003. 191 с. : іл.
4. Правила дорожнього руху : затв. постанов. КМУ від 10.10.2001 р. № 1306 (зі змін. та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.09.2024).